

JEDNIČKA

... nejstarší, a přece mladá

Odměny, benefity a „příležitosti“ – známé i neznámé

Životní cesta může být při určitém zjednodušení vnímána i jako kontinuální výměna benefitů. Mezi jedinci navzájem, mezi jedinci a společností, ale i mezi organizacemi či institucemi. Určitě nebude hned tak platit ono utopické „každý podle svých schopností, každému podle jeho potřeb“ a nepochybně ještě dlouho bude „drhnout“ (a to na obou stranách) i ono „každý podle svých schopností, každému podle jeho práce“. I proto budou benefity na naší fakultě, jejich obsah či přiměřenost někým vnímány jako prima, jiným jako nepodstatné či dokonce nedostatečné. Odhlédneme však protentokrát od složitých sociálních či v jiné rovině symbiotických systémů a pojdeme k benefitům na fakultě konkrétně.

V tomto čísle Jedničky jsme v rubrice Hyde Park oslovili naše akademické občany a neakademické zaměstnance s prosbou o zpětnou vazbu na náš systém benefitů. Víme přesně, jak jsou využívány benefity klasické, které v určité podobě procházejí přímo přes naše účetní systémy (například stravenky, příspěvek na důchodové pojištění, půjčky ze sociálního fondu, ale třeba i vyplácené 13. a 14. platy). Zároveň ovšem stále rozšiřujeme portfolio zaměstnaneckých a studentských benefitů vyjednáváním slev u mnoha partnerů – obchodů, služeb, kaváren, rekreačních zařízení, mobilních operátorů atd., sdružených pod projekt Medikarta – link nalezneme hned na první stránce našeho fakultního webu. ▶

UK AKTUÁLNĚ

Šanghaiský žebříček 2017: UK mezi nejlepšími pracovišti světa

Blíží se volba kandidáta na funkci rektora UK

Studenti vymysleli mobilní hru Xenofil. Bojují s ní proti xenofobii

OBSAH

Proč si prváci vybrali Jedničku?

JEDNIČKA ve vědě

JEDNIČKA aktuálně

Všichni chceme být JEDNIČKA

S Českou hlavou nejen k vědeckým vrcholům

Co pro mě znamená JEDNIČKA

Prof. MUDr. Pavel Martásek, DrSc.

Hyde park

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Na zubařské stáži v Budapešti

Se studentskými spolky pro dobrou věc!

Rock, bejbypank a osvěta nás pořád baví!

Vzpomínka na profesora Jiřího Mazánka

JEDNIČKA v médiích

JEDNIČKA objektivem

► Když vážne tok informací

Mimochodem, jsme přesvědčeni, že nový web fakulty, jehož spuštění plánujeme letos na podzim, napomůže i k lepší informovanosti o celém rozsáhlém systému benefitů. V některých případech nám o jejich využití zpětná vazba ovšem trochu chybí a pro rentabilitu takových partnerství ji potřebujeme znát. V současnosti kromě webových

„Chcete vědět víc nejen o benefitech? Čtěte Jedničku, sledujte web a sociální sítě, ptejte se svých přednostů a vedoucích – někdy vědí víc, než tušíte, a určitě také vědí, koho se případně zeptat :)“

a facebookové prezentace všech benefitů také periodicky informujeme o „všem, co máme“ přímo jednotlivá pracoviště. Trošku pak někdy zaskočí reakce „no-to-teda – tam – a – tam – mají – to – a – to“, na něž je třeba odpovědět „jo, ale my taky“. Bohužel zjevně někdy informace tekoucí řetězcem děkanát – pracoviště – zaměstnanci nedoputují ke všem svým adresátům. Buď vůbec, nebo ne zcela ve své původní podobě, ale to se netýká jen benefitů :). Nu, a úplně stranou ponechme poněkud šišaté třešničky na dortu typu „lístky do divadla jsou blbost, radši jste měli zařadit...“.

Budeme rozšiřovat komplexní partnerství...

A teď několik poselství z našeho Hyde Parku. Prvním, z těch skvělých, je pocit sounáležitosti a vědomí souručenství s naší

obcí, vědomí, že genius loci a privilegium společné historie, kontinuity a toho, co Jedničku činí Jedničkou, jsou většinou z nás vnímány jako benefit per se. Druhým, již méně skvělým, je zjevné poselství toho, jak nedostatkovou komoditou je čas, zejména ten, který máme k dispozici pro naše mimoprofesionální aktivity. Jeho extenzi ovšem mezi benefity asi zařadit nedokážeme.

Už jen proto, že nejméně ho nakonec vždy budou mít ti, kteří by si jej zasloužili nejvíce... Je škoda, že jsou velmi málo využívány benefity v oblasti sportu – přehledná informace o možnostech je na webových stránkách našeho Ústavu tělesné výchovy (utv.lf1.cuni.cz). Nicméně nad touto oblastí benefitů, jak najít cestu, abychom si mohli sportovní aktivity ještě víc zpříjemnit, se již trochu zamýšlíme. V posledních čtyřech letech se dobře osvědčuje naše partnerství s Léčebnými lázněmi Mariánské Lázně. To nahradilo postupně překonané a ekonomicky nerentabilní fungování našeho vlastního ústavu, který před lety v Mariánkách působil. Stávající spolupráce ve výuce, pro níž bylo partnerství navázáno, ale i možnost pro naše zaměstnance a členy klubu Alumni využívat zvýhodněné služby v Mariánkách jsou velmi

úspěšné. Takový model komplexnější spolupráce bychom postupně rádi rozšířili i na další instituce. A je dobré vědět, že naše fakulta je v dané oblasti vítaným partnerem jak v Praze, tak napříč Českou republikou a do jisté míry také v zahraničí. O podobných partnerstvích, která rozšiřují naši klinickou základnu, pokrývají pregraduální a postgraduální aktivity a někdy obsahují i významný sponzorský přínos fakultě, budeme psát v některém z příštích čísel Jedničky.

... a kultivovat život na fakultě

Za úvahu do budoucna (blízkého!) stojí námět typu „sick days“, jakkoli spřátelená pracoviště, která s tímto benefitem již mají zkušenost, nás upozorňují na riziko indukovaného zhoršení epidemiologické situace ve dnech mezi státními svátky a víkendem :). Nadále budeme kultivovat také oblast „nemonetárních“ benefitů – tedy řekněme obecný uživatelský komfort u nás na fakultě. Sem patří chystané otevření naší staronové kantýny, která sídlí ve dvoře Ústavu vědeckých informací a kam se můžete vydat už 9. října (*pozn. red.: více na straně 11*).

Na výběru jejího provozovatele jsme spolupracovali s našimi studenty – nebylo to snadné, nicméně dosavadní sortiment smaženého čehokoli spojený s neefektivitou provozu vedl k jasnému závěru: „Jinak!“ Nu, teď se ukáže!

Aleksi Šedo, děkan fakulty

JEDNIČKA V ČÍSLECH

Jak moc u nás učíme?

V posledních pěti letech narůstá počet našich absolventů, a to i přesto, že do prvního ročníku přijímáme – na základě postupně reformovaných přijímacích zkoušek – méně

studentů. Výběr hodláme nadále kultivovat nejen proto, abychom snižovali frustraci neúspěšných studentů a přetížených učitelů, ale i proto, aby preklinické ročníky nebyly ve srovnání s ročníky klinickými přetěžovány a celý proces studia byl ekonomičtější a efektivnější. Souběh meziročního zvyšování nákladů kdečeho a stagnující (či klesající) státní dotace, která na fakultu přichází,

nevytváří komfortní rámec, ale, řekněme, spíše manažerskou výzvu. Pokud vás zajímá více o nákladové struktuře, ostatních zdrojích financování, grantech, rozvojových programech a dalších oborech, které u nás vyučujeme, nahlédněte do našich výročních zpráv! Najdete je na www.lf1.cuni.cz/vyrocnizpravy-1-lf-uk

Aleksi Šedo, děkan fakulty

Hlavní příjmy fakulty - Osobní náklady akademiků - Investice

1. LF UK – miliony Kč	2012	2013	2014	2015	2016	2016/2012
vzdělávací příspěvek	335,0	359,7	380,6	383,3	397,4	119 %
dotace na dlouhodobý koncepční rozvoj	206,4	172,1	156,6	148,9	147,8	72 %
specifický výzkum (GAUK, SVV)	37,2	34,4	29,9	29,6	29,2	79 %
1. LF UK – počty studentů	2012	2013	2014	2015	2016	2016/2012
všeobecné lékařství – 1. ročník	714	595	507	471	470	66 %
zubní lékařství – 1. ročník	105	60	50	50	42	40 %
nelékařské obory – 1. ročník	295	240	215	282	233	79 %
všeobecné lékařství – 4. ročník	268	327	406	366	355	132 %
zubní lékařství – 4. ročník	81	84	86	86	62	77 %
všeobecné lékařství – absolventi	263	241	265	278	284	108 %
zubní lékařství – absolventi	31	68	69	72	71	229 %

JEDNIČKA VE VĚDĚ

Představujeme vědeckou skupinu prof. Libora Vítka

Vědecká skupina prof. Libora Vítka pracuje v Laboratoři pro výzkum nemocí jater a metabolismu hemu při Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky. Pod

jeho vedením zde působí dva seniorští vědečtí pracovníci, MUDr. Lucie Muchová a MUDr. Martin Leníček, a řada post-graduálních studentů, zejména z Vysoké školy chemicko-technologické.

Zaměření

Hlavním těžištěm výzkumné práce skupiny je problematika katabolické dráhy hemu, zejména metabolismu bilirubinu a oxidu uhelnatého. Bilirubin je zkoumán jako prognostický marker civilizačních nemocí (je nejsilnějším endogenním antioxidantem), ale i jako obávaná potenciálně toxická látka u novorozenců. Vzhledem k významným ochranným účinkům mírně zvýšených koncentrací bilirubinu je část výzkumných projektů namířena i na studium přírodních

látek schopných zvyšovat systémové koncentrace bilirubinu. Úsilí je věnováno i studiu biologických vlastností oxidu uhelnatého, významné plynné biomolekuly, a v poslední době i studiu žlučových kyselin, zejména pak jejich vlivu na metabolické pochody v lidském těle.

Spolupráce, granty a projekty

Skupina úzce spolupracuje se IV. interní klinikou zaměřenou na nemoci zažívacího traktu (především s prof. Brůhou a prof. Žákem) a navazuje na tradici Laboratoře pro patofyziologii krve a jater při I. interní klinice, kde se podobné problematice věnovali velikáni české vědy, jako byli např. prof. Jirsa či stále velice aktivní prof. Martásek. K dalším spolupracujícím pracovištím patří Gynekologicko-porodnická klinika (prof. Pařízek), Klinika dětského a dorostového lékařství (prof. Kožich), z mimofakultních pak VŠCHT (prof. Ruml, prof. Hajšlová), Masarykova univerzita v Brně (prof. Klán), prof. Křen, prof. Tlaskalová, prof. Neužil, doc. Sedláček, Ing. Strnad či Dr. Kolář z Akademie věd ČR. Mezinárodně spolupracuje výzkumná skupina zejména s prof.

Tiribellim z univerzity v Terstu a Dr. Wongem ze Stanfordovy univerzity v USA.

Výzkumná činnost má translační charakter – od základního výzkumu (in vitro studie, práce na tkáňových kulturách) přes animální experimenty (ve spolupráci s Centrem experimentálních biomodelů 1. LF UK) až po klinické studie, které jsou zaměřeny na ověřování výsledků experimentálních prací. Velký důraz je kladen právě na mezinárodní spolupráci (VŠCHT, MU Brno), jež přináší originální pohledy na řešenou problematiku.

Mezinárodní význam

Tým prof. Vítka patří celosvětově mezi zhruba pět nejvýznamnějších vědeckých skupin v oblasti výzkumu novorozenecké žloutenky a jeho výsledky jsou ve světě velmi ceněny. Prioritní a vysoce citovaná je i práce o protektivních účincích bilirubinu u jedinců s Gilbertovým syndromem, která byla publikována v roce 2002 v časopise *Atherosclerosis*.

Pokud máte zájem o více informací, pište na vitek@cesnet.cz

JEDNIČKA A ZAHRANIČÍ

I'm really proud to represent the Institute of Anatomy

Student of our Faculty Francesca Simon is the winner of the 6th World University Anatomy Challenge 2017. The competition was held at the 9th International

Medical Summer School at the University of Manchester. The screening round took the top 32 students out of 147 through to the knockout rounds. After the knockouts, 8 students went through to the semi-finals and only 4 succeeded to make it to the final.

What has surprised you most during the competition?

The knockouts, semi-finals and final round were buzzer rounds where questions were given and the first person to press the buzzer was given a chance to answer. I think I surprised myself in the way that I dealt with the pressure of having to react fast enough to press the buzzer first and

think of the answer quick enough before the question was passed onto another competitor. I had never taken part in a competition before that involved a buzzer round, so I was pretty proud that I managed to keep calm and not panic.

Do you think that gaining knowledge of anatomy at 1. LF was a solid base for this competition?

Definitely, the knowledge I gained during 1st year and whilst I've been teaching helped me prepare for the competition. The screening round was a slide test, very similar to the one in the final anatomy examination, except in the competition it was multiple-choice. I felt that the competition was also a great way to make a subject that many people fear a lot of fun, and it was a great opportunity to meet other medical students from all around the world.

Why did you decide for anatomy teaching?

In 1st year I really enjoyed studying anatomy and in particular doing dissections, so

I decided to apply to be a dissection demonstrator in 2nd year. I am now going to be starting 5th year, and I naturally felt like it was time for me to take on more responsibility as a lektor. I've always had a passion for teaching and I really enjoy sharing my knowledge and getting to know the students that I teach. I was really proud to win and represent the Institute of Anatomy at 1. LF and I am really excited to continue teaching next year.

Do you plan to engage more in anatomy in the future?

Absolutely, once I graduate I plan to complete two years of foundation year training in the UK. Then my dream is to pursue a career in surgery and of course, a solid knowledge of anatomy is critical for any surgeon. I have no doubt that my experience of teaching and dissections will have helped me invaluablely and I hope that the opportunities will arise for me to accomplish my dream.

red

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

Změny ve vedení pracovišť

Funkce přednosta Kliniky pracovního lékařství 1. LF UK a VFN se od 1. srpna 2017 ujal docent Sergej Zacharov. S účinností od 1. října 2017 byl do čela Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce jmenován docent Michal Zikán a od 1. října 2017 do čela Kliniky plastické chirurgie 1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce MUDr. Martin Molitor. Zastupováním ve funkci přednosta Sexuologického ústavu 1. LF UK a VFN byl pak od 1. září 2017 pověřen profesor Jiří Raboch.

jat

Pohled do skutečné tváře historie

Anatom a antropolog z našeho Anatomického ústavu Mgr. Andrej Shbat (na snímku) se podílí na unikátním vyšetřování mumii a kosterních pozůstatků z krypty pod kostelem sv. Vavřince v Chodově u Sokolova. Předmětem zájmu je především mumie správce panství Chodova a zakladatele tamního kostela šlechtice Franze Flamina von Plankenheima, který žil na počátku 18. století. Andrej Shbat zkoumá ostatky

prostřednictvím CT snímků a spolu s kolegy také porovná odebrané vzorky DNA ze zubů uložených starších dětí a dospělých jedinců v kryptě. Může tak potvrdit příbuznost pochovaných.

klu

Mozartovo Requiem v srdci Karlova

Se začátkem nové kulturní sezóny přichází také další koncert z cyklu *Fakulta v srdci Karlova*. V podzimním „dušičkovém“ období se můžete v Kostele svatého Apolináře (Apolinářská, Praha 2) zaposlouchat do známého díla Wolfganga Amadea Mozarta „Requiem in d, KV 626“. Neváhejte a přijďte si ve středu 1. listopadu od 20.00 užít příjemnou atmosféru s krásnou hudbou. Těšíme se na vás!

zub

Kultura, vzdělání i odpočinek s Jedničkou!

V rámci péče o zaměstnance, studenty a absolventy vám naše fakulta nabízí výhody u vybraných partnerů. Aktuální slevy najdete na webu fakulty pod heslem

MEDIKARTA (www.lf1.cuni.cz/medikarta-lf1?f=pro-studenty) nebo na webu pro absolventy www.alumni1lf.cz. Zaměstnanci 1. LF UK také mohou požádat o zvýhodněný tarif od mobilního operátora Vodafone.

zub

Prognostický index pro seniory

Odborníci z naší Geriatrické kliniky mají nyní pro zodpovězení řady neznámých spojených s nasazením či ustoupením od léčby u starších pacientů účinný nástroj. Zapojili se do významného geriatrického výzkumu v rámci evropského projektu MPI-Age, který přinesl Multidimenzionální prognostický index (MPI). Ten dokáže u seniorů předpovědět riziko úmrtí během hospitalizace, délku jejich pobytu v nemocnici i úmrtnost během dalších 12 měsíců po propuštění z nemocnice. Lékaři pak mohou snáze rozhodnout, zda zamýšlený léčebný postup bude účelný, nebo léčba naopak nepřinese očekávaný efekt, či dokonce pacienta zbytečně zatíží.

klu

Čím si moderní civilizace ničí zdraví?

Zveme vás na další ročník Týdne vědy a techniky, kde ani letos nebude chybět interaktivní expozice naší fakulty – tentokrát věnovaná civilizačním nemocem. Vezměte své kamarády, spolužáky, rodiče, sourozence či známé za osvětou ve středu 8. listopadu 2017 do budovy Akademie věd ČR. Najdete nás tam od 9.00 do 18.00!

zub

T | Y | D | E | I | N | I | V | T

6-12/11/2017

TÝDEN VĚDY A TECHNIKY
AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY

Na ples mediků zazáří každý!

Letošní reprezentační ples mediků, který se uskuteční 5. ledna 2018 na Žofíně, bude jiný. Je tomu již 130 let od prvního vykročení naší Jedničky na taneční parket. A protože se jubilea mají oslavovat, těšit se můžete na mnoho zajímavých překvapení. Vstupenky

budou v prodeji od začátku prosince ve Spolku mediků českých nebo na pokladně děkanátu a Paláce Žofín. Nenechte si ujít noc plnou světelných efektů!

zub

ÚDMP patří nově pod KDDL

S účinností od 1. září 2017 došlo ke sloučení Ústavu dědičných metabolických poruch s Klinikou dětského a dorostového lékařství, v jejímž čele nově stojí docent Tomáš Honzík.

jat

Říjnové MEDialogy o dětském umírání

Dalším celospolečenským tématem, o němž chce naše fakulta diskutovat v rámci projektu MEDialogy, je dětská paliativní medicína. Hosty již tradičního pořadu budou děkan prof. Aleksi Šedo, MUDr. Irena Zavadová z Onkologické kliniky VFN a Cesty domů, MUDr. Mahulena Mojžíšová z Nemocnice Hořovice, předsedkyně Pracovní skupiny pro dětskou paliativní péči při ČSPM JEP, a PhDr. Martin Loučka z Centra paliativní péče. Přijďte 24. října 2017 od 10.00 do velké zasedací místnosti děkanátu!

klu

V Itálii o veřejném zdraví

Světová zdravotnická organizace letos zorganizovala 1. letní školu pro odborníky na veřejné zdraví. V italských Syrakusách jim představila situaci v provozu zdejších uprchlických táborů. Spolu s dalšími českými odborníky se za naši fakultu účastnila Mgr. Elena Tulupova (na snímku druhá zleva) z Ústavu veřejného zdravotnictví a medicínského práva. Italská zkušenost v péči o uprchlíky zahrnuje především monitoring a přísný zdravotní screening při přijímání migrantů, vypracovaný systém na diagnostiku a péči o osoby s tuberkulózou a dalšími infekčními onemocněními. Ta ale nepředstavují zásadním zdravotní riziko – takto nemocných zde není více než v jiných evropských populacích. Jedním z nejpálčivějších problémů jsou dopady migrace na tzv. děti bez doprovodu.

klu

S Českou hlavou nejen k vědeckým vrcholům

Jako malý chtěl být pilotem nebo konstruktérem letadel. Pak začal sbírat brouky, choval mloky, hady, a když se oženil, měl velkou kolekci živých pavouků. Dnes už má doma „jen“ rybičky, sladkovodní krevety a strašilky. Jak sám říká – neškodné libůstky staršího pána. Se synem lepí papírové autobusy a má spoustu dalších koníčků. Mimo to ho baví anatomie a věda. Před 5 lety spolu s kolegy patentoval v ČR objev, který možná přispěje k zabránění metastazování nádorů. Zcela nezávisle však přišli nedávno s podobným zjištěním američtí lékaři. Rýsuje se spolupráce? A daroval by své tělo pro výuku? Nejen na to odpovídá profesor Karel Smetana, přednosta Anatomického ústavu.

Dokáže vás ještě něco překvapit?

Všechno. Každý den žasnu a jsem tomu rád.

Anatomie vás tedy fascinuje stále.

Čím? A mají se jí studenti opravdu bát?

Tím, že má svá pravidla a řád. Pokud se člověk naučí lidskou anatomii, pak docela dobře pochopí, jak funguje jakýkoli živočich. To je důležité z hlediska obecného poznání, pro lékaře však i kvůli pochopení některých vrozených vad. A pokud jde o strach z anatomie? Ještě za minulého režimu proběhla jedna konference zaměřená na to, že studenti špatně prospívají v teoretických předmětech. Vystoupil tam legendární anatom pan profesor Čihák, který řekl: „Pro studenty je největší motivací, aby se naučili anatomii, strach.“

Platí to doposud?

Myslím si, že studenti by z anatomie respekt mít měli, protože v prvním ročníku ještě ne úplně vědí, jak moc ji budou potřebovat v jakékoli oblasti medicíny. Proto považují za důležité, aby se jí trochu báli. Z vlastní zkušenosti totiž vím, že bez strachu se toho člověk moc nenaučí :)

I v anatomii máme zjevně talentované mediky – Francesca Simon z anglické paralelky třeba nedávno vyhrála World University Anatomy Challenge.

To je potěšující, ne?

Určitě ano! Přijde mi, že systém výuky u nás na fakultě – tedy relativně velmi silná teorie, na níž se staví preklinika a klinika –, je vyvážený a velice dobrý. Během stáží IFMSA ke mně do laboratoře přichází spousta studentů z různých zemí světa, většinou z vyšších ročníků, a musím říct, že jejich připravenost teoretická i praktická

Karel Smetana se synem Tadeášem na vrcholu Chlebu, Malá Fatra.

je horší než u našich mediků. Takže jakýsi kompromis starého rakousko-uherského drilu, na který nasedla moderní medicína, pro naše studenty není špatně. I když si v té chvíli asi myslí opak.

Proč by si studenti měli zvolit anatomii jako svou profesi?

Kromě toho, že jde o nejstarší biomedicínskou výzkumnou disciplínu, což je zavazující tradice, anatomie velmi dobře pochopila, že sama se sebou nevystačí. Proto se „zasnoubila“ s molekulární genetikou, histochemií a řadou dalších funkčních disciplín, takže skýtá unikátní prostředí nejen pro pedagogickou práci klasického anatoma, ale i pro výzkum a vědu. Poskytuje výborné konkurenční zázemí, rozvíjí fantazii a dává prostor pro vymyšlení i realizaci mnohdy „šiléných nápadů“ – a to velmi často ku prospěchu věci, pokroku v medicíně. Anatomie je zkrátka disciplína, která rozhodně stojí za to.

Jsou anatomové něčím specifictí?

Jsou systematičtí, někdy možná trochu suchopární, ale tu komunitu bych neměnil.

Vy máte ale spoustu zajímavých koníčků – třeba pěstujete tilandsie. Už se botanické zahradě podařilo vypěstovat onen druh, který dosud rostl jen u Smetanů?

Botanické zahradě na Albertově a v Liberci jsem naši tilandsii věnoval. Poté, co jsme zateplili dům a změnilo se mikroklima, mi ale některé druhy beznadějně zašly.

Kdysi jste byl také členem horolezeckého oddílu...

... to je velmi složitá historie. Manželka jed-

noho dne usoudila, že se málo hýbeme a tučníme. Bez mého souhlasu nás přihlásila do cvičení ve spořilovském Sokole, ale nevšimla si, že se jedná o kondiční cvičení pro horolezce. Které bylo opravdu mimořádně drsné, protože nás vedl Hynek Hlasivec, věhlasný horolezec, ošlehaný větry Pamíru a Kavkazu. Asi po třech týdnech moje žena usoudila, že tam chodit nebude, neboť chce žít. Mně ale bylo líto investované peníze nevyčerpat, a do horolezeckého oddílu jsem nakonec vydržel chodit 8 let.

Na horské štíty nelezou, ale začalo se mi velmi líbit lezení po umělých stěnách. Dokonce jsem dosáhl svého významného sportovního úspěchu, protože když všichni z oddílu odjeli do Himaláje, Hindúkuše a neví kam ještě, probíhaly zrovna v Praze závody v lezení na stěny, a tak mě náš velitel vybídl, abych se ho účastnil. Trochu se to podobalo filmu „Jáchyme, hoď ho do stroje“ :) Nakonec jsem obsadil 17. místo mezi asi 50 účastníky. Na to jsem patřičně hrdý.

Dosáhl jste tedy vyšších „vrcholů“ jako vědec, nebo jako lezec?

Možná si víc vážím toho, že jsem jako člen starší gardy skončil mezi samými mladochy 17. v lezení na stěně.

V roce 2002 jste ovšem získal jako první cenu Česká hlava – nejvyšší české vědecké vyznamenání. Kolikrát v životě jste byl v něčem první?

Mockrát ne. V případě České hlavy jsem v tom nebyl sám, ocenění jsme získali společně s Jiřím Labským z Ústavu makromolekulární chemie AV ČR. Bylo to jistě příjemné, ale musím říct, že pak už jsem nikdy nikde v ničem první nebyl... :)

► Mezi prvními jste byl ale spolu s kolegy z AV ČR u objevu, že blokování interleukinů 6 a 8 – látek typických pro imunitní systém – by mohlo zamezit migraci nádorových buněk. Svůj objev jste v ČR patentovali už v roce 2012, nicméně před několika týdny s podobnou patentovou přihláškou přišli kolegové z USA. Je to frustrující, nebo spíš motivující?

Obojí. Tehdy jsme s publikací článku měli velké problémy, asi osmkrát nám ho vrátili s tím, že jde o nesmysl. Fakt, že kolegové z Johns Hopkins University svůj objev publikovali nezávisle na nás v prestižním časopise Nature, je pro nás určitým zadostiučiněním. Na druhé straně mají daleko větší renomé a možnosti domluvit se s farmaceutickým průmyslem na spolupráci, protože ten objev má – podle mého názoru – skutečně velký klinický potenciál.

Nicméně my zůstáváme v dané oblasti aktivní dál a přišli jsme na to, že interleukiny 6 a 8 mají podobnou vlastnost nejen u nádorů hlavy a krku, ale také u melanomu a pravděpodobně i glioblastomu. Aktuálně se snažíme ve spolupráci se skupinou profesora Krále z BIOCEV najít nízkomolekulární inhibitory receptorů pro interleukiny 6 a 8. Myslím si, že je budeme mít nejdéle do dvou let, a to už by mohlo být pro farmaceutické výrobce zajímavé.

A rýsuje se spolupráce?

Samozřejmě bychom s kolegy z Johns Hopkins velmi rádi spolupracovali. Oficiálně jim byla zaslána nabídka na „synergistické působení“, dlouho na ni nereagovali, ale nedávno se objevila první vlaštovka a dostali jsme informaci, že chtějí navázat kontakty. Takže uvidíme...

Co vás vlastně na vědě baví?

Že je neuvěřitelně pestrá a člověk se s ní nikdy nenudí.

Závěrem otázka trochu na tělo – daroval byste to své pro výuku?

Mockrát jsem o tom přemýšlel a musím říct, že nevim. Určitě bych ho nedaroval mateřskému ústavu, aby si kolegové s mediky při pitvách neříkali „hele, teď tady máme starýho“.

Možná bych své tělo dal některé mimo-pražské lékařské fakultě. Jistě však vím, že bych chtěl bezobřadní pohřeb.

jat

Plnou verzi rozhovoru nejdete na webových stránkách fakulty

www.lf1.cuni.cz/s-ceskou-hlavou-nejen-k-vedeckym-vrcholum

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počinu by v uplynulých třech měsících dali jedničku a proč:

Ing. Vojtěch Malina, oddělení strategického rozvoje děkanátu

Jedničku bych udělil panu docentu Martinu Andersovi, který během konference Norských fondů prezentoval, jakým způsobem se vyvíjí psychiatrická péče v ČR. Jednička patří obecně celé psychiatrické společnosti, kdy se i přes zásadní nedostatek financí v tomto sektoru dostává tuzemským pacientům s duševním onemocněním té nejlepší možné péče. Je to dáno především zásluhou lékařů, jako je pan docent Anders. Z jeho přednášky jsem si mimo jiné odnesl to, že je zde celá řada aktivit, které je možné smysluplně financovat v rámci dotačních titulů. Právě tyto projekty jsou ukázkou toho, že veřejné prostředky lze využít i efektivně.

Anna Kraftová, 3. ročník VL

Jedničku bych dala určitě všem lékařům, sestrám i sanitářům, se kterými jsem se setkala během své ošetrovatelské praxe na Koronární jednotce II. interní kliniky a na Chirurgickém oddělení Rokycanské nemocnice – za trpělivost, ochotu, za to, jak mile mě přijali mezi sebe. Díky nim mi praxe v obou nemocnicích dala spoustu nových zkušeností a na letošní léto tak budu dlouho a v dobrém vzpomínat.

Prof. Jan Bartoníček, přednosta Kliniky ortopedie, ÚVN Praha

V létě běžely v České televizi reprízy úspěšných pořadů Hyde Park Civilizace a znovu jsem velmi ocenil moderátora Daniela Stacha, jeho „připravenosti do hodiny“ a vůbec jeho celkový přínos popularizaci vědy u nás.

had, jat

CO PRO MĚ ZNAMENÁ JEDNIČKA

Prof. MUDr. Pavel Martásek, DrSc., ředitel BIOCEV, Kliniky dětského a dorostového lékařství

V roce 1972 jsem se jako čerstvý maturant Gymnázia J. Á. Komenského v Uherském Brodě vydal zkoušet štěstí do Prahy. Přijímací komisi předsedal velmi laskavý neurolog, doc. Široký, který prosadil, že mi byla dána šance studovat na Fakultě všeobecného lékařství, nyníjší 1. LF UK, naší Jedničce. Jednička má mnoho velmi přívětivých tváří. Na mne se usmála její tvář vědecká, stejně laskavá a přitažlivá, jako je její tvář klinická.

Nejprve jsem pracoval jako studentská vědecká síla na II. ústavu lékařské chemie a biochemie prof. Duchoně u doc. Křemena. V přátelské atmosféře jsem se seznámil s prof. Šulou, předchozím přednostou, s B. Matoušem, budoucím přednostou, J. Stříbrnou, P. Pohlraichem a dalšími. Zažil jsem vynikajícího biochemika A. F. Richtera a diskutoval s ním pyrrolová barviva. Následně mne uchvátily pigmenty, nejprve bilirubin a později porfyriny. Měli jsme tehdy v Československu dva světové znalce bilirubinu, Milana Jirsu v laboratoři I. interní kliniky v Praze a Edmunda Talafanta v Brně. A tak jsem „přešel přes ulici“ už jako starší studentská vědecká síla na I. internu, kam můj ročník i výukově patřil. Prožil jsem v laboratoři hezké roky, studoval různé konjuganty bilirubinu u stavů spojených s obstrukcí žlučových cest. Studium na fakultě se vyznačovalo příkladnou péčí vyučujících. Po ukončení fakulty v roce 1978 jsem nastupil k primáři Fabiánovi do Interní nemocnice Na Slupi, ale v roce 1980 jsem se na Jedničku vrátil a zůstávám jí dodnes věrný. Fakulta nás skvěle medicínsky vzdělala, kdo měl zájem, mohl své znalosti a dovednosti rozšířit nepovinným fiškusováním a výzkumem prakticky na všech pracovištích.

Jednička pro mne byla a je skvělá, dynamická a přívětivá instituce, které jsem nesmírně vděčen za léta studijní i dospělá. Jsem velice rád, že jsem se vydal ke studiu medicíny právě na Jedničku. ■

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Zajímá nás vše!

Slevy na cestování, rekreaci, sport, kulturu, stravování, jazykové kurzy a mnoho dalšího. Nejen tyto benefity nabízí naše fakulta svým zaměstnancům, učitelům, studentům i absolventům. Zeptali jsme se vašich kolegů, které z nich využívají nejčastěji a jakými dalšími by si rádi zpříjemnili svůj čas.

Víte, jaké benefity poskytuje naše fakulta, využíváte některé z nich a jaké další byste uvítali?

Šárka Pavlíčková, 4. ročník VL

Část odpovědi pojmu asi trochu netradičně. Pro mě osobně jsou velkým benefitem prostory fakulty. Do Prahy denně dojíždím a kolikrát musím v centru čekat až do večera, k čemuž využívám velice často právě fakultní prostředí. Proto by mě jako věčného nomáda nadchla možnost zamknutí si věcí přes den ve škole, podobně jako je tomu například v Národní technické knihovně, kde jsou skříňky na kód. Případně kdyby vedle šatny ve studovně přibyla ještě šatna pro tyto účely. Benefitem pro mě býval tisk, dokud nedošlo k jeho zdražení. Tiskla jsem jen výjimečně, ale teď od 1. 9. je znovu za příznivou cenu, tak toho budu ráda využívat. Slyšela jsem také o Medikartě, jejíž nabídka mě ale moc nezaujala a nikdy jsem žádných slev nevyužila. Určitě bych uvítala rozmanitější výběr slev na sportovní aktivity. Částečným příkladem může být nedávna spolupráce fakulty s Rekoxy, která mě moc nadchla.

Michaela Sosnová, hospodářské oddělení děkanátu

Benefity, které poskytuje fakulta? Např. vzdělávání – jazykové a jiné kurzy, programy rozvíjející osobní i profesní dovednosti apod. Dále modul Cafeteria z programu Benefit Plus na online portálu, papírové stravenky, příspěvek na penzijní připojištění zdraví nebo přechodné ubytování. A co bych uvítala? Benefity týkající se zdraví (lékárny, optika, masáže, pitný režim, zdravotní péče, očkování), kultury (kina, divadla, lístky na koncerty, sportovní utkání, ticketové portály), příspěvek na cestování do zaměstnání a „sick days“ – dny volna, které si zaměstnanci neodečítají z dovolené a zároveň jim umožní nevybírat si nemocenskou. Štědrost = spokojený zaměstnanec.

Prof. Richard Češka, III. interní klinika

Začnu možná trochu z jiného konce. Největším benefitem je možnost pracovat na akademické půdě skvělé fakulty s obrovskou historií. Možnost setkávat se s opravdu úžasnými kolegy, zaměstnanci i studenty a dělat práci, která nás těší. Nabízené benefity jsou samozřejmě příjemné a jejich spektrum poměrně široké, takže může každý volit podle svého zájmu. Zkrášlování :) bude asi spíše výsadou žen. Volnočasové, relaxační pobyty potom využijí všichni. Nabídka kulturních akcí je dostatečně široká. Já bych možná více než slevu v divadle ocenil záruku hezkých míst a třeba možnost zajít s herci do klubu a popovídat si. Opravdu moc se mi líbí nabízené jazykové kurzy. Návrhy? Asi je vše svázáno předpisy, ale uvítal bych možnost širšího zapojení rodiny. Trochu mi schází větší zaměření na sport.

Natálie Friedová, 6. ročník VL

Slevy na Medikartu využívám nejčastěji s přáteli v kavárnách v okolí naší fakulty – tedy v Costa Coffee a CrossCafe. Zajímavou výhodou je sleva na zájezdy u cestovní kanceláře Čedok. Studenti 1. lékařské fakulty by určitě ocenili více slev na sportovní a volnočasové aktivity. Správný odpočinek je totiž klíčem k úspěchu.

Marina Heniková, 3. ročník nutriční terapie

Ihned při nástupu na 1. LF jsem si zařídila kartu ISIC jako svůj studentský průkaz. Už jenom díky ní čerpám mnoho slev a výhod nejen v Praze, ale i po celé republice a na některých místech v zahraničí. Na naší fakultě běží projekt MEDIKARTA, který se snaží nabídnout ještě mnohem více benefitů pro studenty a zaměstnance. Taková jedna hezká sleva je například do CrossCafe – a co si budeme povídat, tato sleva je hodně příjemná, obzvláště, když nám ranní káva občas pomůže probdít některé přednášky. Co mi rozhodně chybí, pokud si dovolím mluvit za všechny nutriční terapeuty, je možnost vycestovat do zahraničí v rámci programu Erasmus. Určitě by tuto možnost mnoho z nás využilo.

Anežka Bláhová, 6. ročník VL

Naše fakulta domluvila mnoho hezkých slev a nějaké nové se objevují i na facebooku. Mně se nejvíce líbí zvýhodnění v kavárnách. Vyzkoušela jsem kávu s dortem v CrossCafe. Určitě doporučuji, jen si dejte pozor, ať jste tam v ten správný čas. Určitě bych uvítala další podobná zvýhodnění třeba i v menších, méně profláklých kavárnách v okolí fakulty.

Lukáš Zlatohlávek, III. interní klinika

Přiznám se, že mne tato otázka zaskočila. Ano, využívám příspěvek zaměstnavatele na stravování ve formě stravenek a příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění. Díky dotazu v Hyde Parku jsem zjistil, že existuje ještě příspěvek na úroky z úvěru na bytové potřeby a příspěvek zaměstnavatele na soukromé životní pojištění, o kterých uvažuji, že bych je využil. Víím, že určitou formou je možno využít rekreační objekt v Dobronicích, ale opět díky tomuto dotazu jsem zjistil, že existují i další možnosti v Mariánských Lázních, Karlových Varech, Tatrách... a dokonce mohu jít do salónu Beauty se slevou :) Závěrem to bude znít trochu nostalgicky, ale přece jen považuji za jednu z velkých výhod možnost pracovat zde na naší fakultě. Fajn babí léto.

Zuzana Uhříková, 2. ročník VL

Mým nejoblíbenějším benefitem je sleva do Costa Coffee na Karlově náměstí. Jako milovník dobré kávy ji velmi oceňuji. Myslím si, že sleva v kavárnách je pro mediky ideální odměnou. Líbí se mi i nabídka zvýhodněné ceny na jazykové kurzy nebo do cestovní kanceláře. Taktéž bych uvítala větší slevu do knihkupectví, ať už na odbornou literaturu nebo beletrii. Hojně využívám výhod s kartou ISIC.

Sára Paulová, 5. ročník VL

Mezi drobnými benefity nabízenými fakultou si matně vybavuji možnost nechat si ožrat ztvrdlou kůži na nohou rybičkami na Václaváku a slevu do kaváren. Když se posuneme kousek výš, jako výhodu vnímám možnost zapojit se do výuky mladších studentů. Jako demonstrátoři na pitevnách, lektoři anatomie, fyziologie a dalších předmětů si vyzkoušíte, jaké je to být v roli učitelů, což je oboustranně prospěšná zkušenost. Pro mě byl největším benefitem, který mi fakulta zatím poskytla, nepochybně Erasmus. Bylo to jedno z nejhezčích období studia a každý, kdo má možnost vyrazit do zahraničí, by jí měl určitě využít.

Dominika Krešáková, 6. ročník VL

Status studenta je sám o sebe mimoriadne výhodný – múzeá, doprava, Topshop... :) Tiež si myslím, že obrovským benefitom je bezplatné štúdium, prístup do laboratórií, ambulancií, na oddelenia a výklad odborníkov na slovo vzatých. Pokiaľ sa bavíme špecificky o podpore študentského života na našej fakulte, benefity je snáď len pár – šport so saunou v Salmovskej a na Hostivaři, Costa Coffee a zľavnené jedlo v menze. O týchto benefitoch viem a pravidelne ich využívam. Uvítala by som hlavne zľavy na lekcie vo fitness centrách, v knihkupectvách a v obchodoch so zdravou výživou.

Natália Augustínová, 4. ročník VL

Naša fakulta ponúka benefit na jazykové kurzy, ktorý mám v pláne využiť. Taktiež máme prístup k rôznym databázam. Samozrejme neodolám zľave na koláč s kávou v CrossCafe :)

MUDr. Helena Posová, Ústav imunologie a mikrobiologie

Ted' jsem se zrovna konečně přihlásila na cvičení. K tomu jsou tyto akce taky dobré. Ani tak nejde o danou slevu, ale o impuls. Proto se mi líbí „divadelní“ akce. Jinak benefity sleduji postupně, jak přicházejí, ale je docela problém je na webových stránkách najít souhrnně. Navíc jsou na webu akce, které vypadají, že již vypršely, ale jak jsem se sama přesvědčila v Costa Coffee, jsou trvalé. Nejvíce se mi líbí slevy právě do různých kaváren v okolí, tam bych uvítala rozšíření hlavně kvůli studentům, kteří se tam chodí učit.

PhDr. PaedDr. Pavel Harsa, Psychiatrická klinika

O této aktivitě naší fakulty vím a přiznám se, že ji dosud nevyžívám, ale uvažuji o tom. Zatím jsem využíval některé menší benefity z VFN. Zajímavé pro mne jsou nabídky na společenské akce (divadlo), na pohybové a rekondiční aktivity či další volnočasové činnosti apod. Domnívám se, že fakulta pro zaměstnance stále více zlepšuje nejen pracovní podmínky či prostředí – benefitní program, který aktuálně nabízí, je toho i důkazem. Osobně bych uvítal benefity například na různé vzdělávací akce, na další možnosti regenerace a třeba také na některá zajímavá sportovní utkání.

Michal Zdenovec, technicko-provozní oddělení děkanátu

Pominu-li samotnou práci na fakultě, pak z řady dalších nabízených benefitů občas využiji slevu v Costa Coffee, a když si půjdu shánět sportovní vybavení, určitě využiji slevu na jeho nákup. Dále zvažuji výlet na Štrbské pleso s nabídkou slevy v tamním hotelu, v Tatrách jsem byl vloni na prodloužený víkend – a to je na tak krásné hory málo času. O možnosti navštívit Švandovo divadlo se doma ani nezmiňuji, protože kde mám ten čas brát? Nicméně až bude v benefitech možnost nákupu třeba motokářské bundy s logem fakulty, tak do toho určitě půjdu! :)

Anna Hrdličková, 3. ročník VL

Samozřejmě o některých výhodách pro studenty naší fakulty vím. Nejznámější z nich, kterou využívá většina studentů včetně mě, je přístup do WiFi sítě EduRoam. Osobně využívám slevu v CrossCafe, kde si pravidelně doplňuji dávku kofeinu, mám účet na OwnCloud, kam si ukládám a jehož prostřednictvím sdílím učební materiály. Samostatnou kapitolou je karta ISIC. Ta se mi vyplatí nejen v Česku, ale i v zahraničí.

Prof. Ondřej Slanař, přednosta Farmakologického ústavu

Přiznám se, že benefity a jejich aktualizace zvládám sledovat spíše okrajově, a proto tedy využívám vlastně jen těch již tradičních. Bylo by podle mne atraktivní více podporovat a rozvíjet jazykovou vybavenost, ale realisticky pochybuji, že bych nyní takové možnosti dokázal využít.

Lenka Hrbková, 4. ročník VL

Již několikrát jsem využila slevového programu ALUMNI. Student či absolvent naší fakulty zde má možnost čerpat slevy v partnerských obchodech, kavárnách, hotelích a například i na oční vyšetření. Cením si také nabídky studijních stáží v zahraničí i mimo program Erasmus.

... a které benefity si užíváte vy?

Na zubařské stáži v Budapešti, úchvatném městě na Dunaji

V červenci jsem vyjela na dvoutýdenní stáž na stomatologickou kliniku Semmelweisovy univerzity v Budapešti. Vybrala jsem si právě metropoli na Dunaji, protože jsem ji ještě nikdy předtím nenavštívila a zároveň mě zaujala nejstarší univerzita v Maďarsku, založená roku 1769 a nesoucí jméno významné osoby medicíny – Ignáce Semmelweise.

Socha Ignáce Semmelweise – „zachráníte matek“.

Stáž, kterou jsem si zařídila prostřednictvím Sdružení studentů stomatologie ČR, byla organizována maďarskými studenty z Mezinárodní asociace studentů zubního lékařství (IADS). Díky nim jsme měli možnost dopoledne navštěvovat jednotlivá oddělení stomatologické kliniky a odpoledne poznávat pamětihodnosti Budapešti.

Zážitková jízda metrem

Celkem nás bylo 7 stážistů z různých zemí – konkrétně z Polska, Ruska, Slovenska, České republiky a Egypta. Byli jsme ubytováni na kolejích Semmelweisovy univerzity, kde jsme bydleli společně s ostatními maďarskými studenty a stážisty všeobecného lékařství, takže jsme měli příležitost seznámat se a účastnit se různých akcí. Výhodou kolejí byl nejen studentský život,

Úchvatná budova Parlamentu

ale také jejich poloha. Bydleli jsme blízko metra a do školy jsme jezdili jen dvě stanice. Už samotná jízda metrem byla každodenním zážitkem. Hned při vstupu do vestibulu jsme téměř každý den měli různé trhovce a pouliční muzikanty, kteří nám tak zpříjemňovali ráno svou tradiční hudbou. Zaujímavostí je, že budapeštské metro je druhé nejstarší na světě, a to hned po londýnském, což jej činí nejstarším metrem na Evropském kontinentu.

Jak to probíhalo na klinice?

Na kliniku jsme chodili na osmou ráno. V prvním týdnu jsme vždy dostali přidělené oddělení, které jsme měli navštívit, ve druhém týdnu jsme již mohli volit podle vlastního výběru. Chodili jsme buď jednotlivě, nebo ve dvojicích, někde jsme byli přiřazeni k maďarským nebo zahraničním studentům, kteří měli v té době praxi. To mělo své výhody, protože na některých odděleních probíhal ráno krátký úvodní seminář, kde vyučující probrali se studenty určitou problematiku, takže jsem si do jisté míry mohla danou látku zopakovat nebo se naučit něco nového.

Všichni vyučující mluvili anglicky, někteří i německy, takže nebyl problém se s nimi domluvit. Jen s pacienty to bylo občas náročnější, většinou totiž nemluvili anglicky, ale doktoři a studenti pohotově překládali. Stáže obvykle probíhaly formou asistence, její rozsah závisel na absolvovaném ročníku. Byli mezi námi stážisty ze čtvrtáku či pátáku, nejmladší však dokonce z druháku. Na mnoha odděleních k nám byli velmi vstřícní a v rámci možností se nám věnovali. Mně se nejvíc líbilo na zachovné stomatologii a parodontologii.

Parlament, termály, tržnice...

Každé odpoledne nás pak čekal velmi bohatý program, který pro nás připravovali maďarští studenti. Některé dny jsme objevovali krásy Budapešti, jiné zase barovou scénu. Asi největším zážitkem pro mě byla návštěva Parlamentu, slavných

Míša s dalšími 6 stážisty na stomatologické klinice.

termálních lázní Széchenyi a velké tržnice Nagyvásárcsarnok. Tu doporučuji každému, kdo má v plánu zajet do Budapešti. Přestože se již stává spíše turistickým místem, stále si zachovává ráz tržnice a nabízí nepřeberné množství čerstvé zeleniny, ovoce, tradičních maďarských klobás, salámů, koření a ryb.

... i plavba po Dunaji a skvělý langoš

Díky měsíční jízdence, kterou jsem si koupila na začátku pobytu a na níž se vztahovala sleva ISIC, jsem měla možnost plavby po Dunaji zdarma. Tak se mi naskytl úžasný výhled na obě strany města – Buda a Pešť. Zajímavostí ale je, že Budapešť, jak ji známe teď, historicky vznikla spojením tří měst. Tím třetím je Óbuda. Cílovou stanicí naší plavby byl ostrov Hajógyári, kde jsme měli možnost ochutnat správný Lángos (česky langoš), podávaný se zakysanou smetanou, česnekem a sýrem. Po Margaretině ostrově je to druhý nejznámější ostrov, na kterém se každoročně koná velký mezinárodní hudební Sziget festival.

O víkendu jsme měli volný program, někteří z nás jeli k jezeru Balaton, jiní zůstali ve městě a procházeli se po straně Buda, která je na rozdíl od Pešti kopcovitá, plná parků a také méně turistická. Tedy s výjimkou Budínského hradu, jenž je menší obdobou našeho Pražského hradu.

Stáž v Budapešti jsem si velmi užila a určitě ji všem doporučuji :) Pozнала jsem spoustu nových lidí a díky místním studentům jsem se dozvěděla mnoho zajímavostí o celé zemi.

Michaela Trtíková, studentka 5. ročníku ZL

Nezapomenutelný pohled na večerní Dunaj.

Se studentskými spolky pro dobrou věc!

Zveme všechny studenty, učitele, zaměstnance a kamarády fakulty v pátek 13. října ve 14.30 do kaple Gynekologicko-porodnické kliniky „U Apolináře“, kde se v rámci akce Jednička na startu uskuteční křest benefičního kalendáře. Výtěžek z jeho prodeje bude věnován neziskovce Cesta domů.

Benefiční kalendář, který vznikl ve spolupráci se všemi studentskými spolky naší fakulty, na umělecky ztvárněných fotografiích a s využitím patientských příběhů představuje dobrovolnickou činnost spolkařů. Jeho záměrem je ukázat, že se studenti nevěnují pouze učení, ale ve svém volném čase komunikují i se širokou veřejností, a kromě prevence a osvěty poskytují psychickou pomoc nemocným. „Jsem velmi rád, že jsou naši studenti iniciativní

a v mimoškolních aktivitách vyvíjejí energii k tomu, aby pomáhali pacientům v obtížných životních situacích. Oceňuji jejich altruistický přístup a schopnost empatie,“ říká ke vzniku kalendáře děkan Aleksi Šedo. Výtěžek z prodeje kalendáře poputuje do Cesty domů – konkrétně na péči o dětské paliativní pacienty. Věříme, že celý projekt napomůže zviditelnění této problematiky, která je v České republice svým způsobem stále tabuizována a jejíž dlouhodobá celospolečenská podpora je tak potřebná.

Kalendář bude možné si za 150 Kč zakoupit ve všech studentských spolcích. Děkujeme, že nám pomůžete pomáhat!
red

Copyright Mara Szabová

Proč si prváci vybrali Jedničku?

Jako každým rokem jsme nováčkům na seznamovacích kurzech, které proběhly na přelomu srpna a září v Dobronicích, dali vyplnit anonymní anketu, ze které vám přinášíme drobnou ochutnávku.

Dohromady se nám vrátilo 247 anketních lístků – 174 od studentů všeobecného + 24 zubního lékařství (63 + 16 přijato na základě studijního průměru na střední škole, 56 se zúčastnilo Jedničky na zkoušku), 17 adiktologie, 6 nutriční terapie, 10 fyzioterapie, 13 ergoterapie a 3 porodní asistence. Zjistili jsme například, že 169 současných prváků (68 %), kteří byli v Dobronicích, se před přijetím zúčastnilo některé propagační akce 1. LF UK (65 minimálně dvou akcí) – 114 (46 %) Dne otevřených dveří, 56 (28 %) Jedničky na zkoušku, 42 (17 %) veletrhu Gaudeamus v Praze, 33 (12 %) veletrhu Gaudeamus v Brně a 3 (1 %) jiné.

Ukázalo se dále, že 121 (49 %) dotazovaných získalo informace o naší fakultě z více zdrojů, zdaleka nejčastěji však prváci čerpali údaje z webových stránek 1. LF UK (186, 75 %), a že necelých 15 % (36) respondentů navštěvovalo přípravný kurz ke studiu. I na jinou vysokou školu bylo přijato téměř 82 % studentů (185 z 227; 20 podalo přihlášku pouze na 1. LF UK), nakonec ale dali přednost naší fakultě. A proč se rozhodli právě pro Jedničku? To se dozvíte z následujících odpovědí.

Protože...

- Má skvělou historii a úspěšné absolventy. Krom toho nabízí spoustu volitelných předmětů i mimoškolních akcí.
- Prestiž a světovost školy.
- Nejvíce mě zaujala.
- Je to nejlepší lékařská fakulta v ČR.
- Má vysokou kvalitu výuky a dobré jméno v zahraničí.
- Od začátku jsem chtěla jít na 1. LF UK, ostatní školy jsem měla jen pro případ, kdybych se na Jedničku nedostala.
- V rozhodování mi pomohlo nepřijetí na 2. LF, čehož zatím nelituji :)

Studenti přicházejí a odcházejí :)

	Nově zapsaní 2017/2018	Absolventi 2016/2017
Všeobecné lékařství	357	355
Zubní lékařství	39	72
Adiktologie – prezenční	28	15
Adiktologie – kombinovaná	32	11
Ergoterapie	26	1
Fyzioterapie	28	12
Všeobecná sestra – prezenční	–	2
Všeobecná sestra – kombinovaná	8	7
Nutriční terapeut – prezenční	31	15
Nutriční terapeut – kombinovaná	32	7
Porodní asistentka – prezenční	24	–
NMgr. Adiktologie – prezenční	17	11
NMgr. Adiktologie – kombinovaná	30	13
NMgr. Ergoterapie	19	3
NMgr. Intenzivní péče	39	6
NMgr. Nutriční specialista – prezenční	17	5
NMgr. Nutriční specialista – kombinovaná	27	9
General Medicine	122	67
Dentistry	18	14

Pozn.: údaje jsou k 18. 9. 2017, pro anglickou paralelku k 22. 9. 2017

- Rozhodla jsem se po akci Jednička na zkoušku.
- Na doporučení od současných starších studentů.
- Jednička mi byla nejvíce doporučována.
- 1. LF je optimální varianta!
- Celkový zájem o medicínu, nadšení, vůle.
- Přátelské prostředí, příjemná atmosféra.
- Studuje a studovalo tu hodně lidí z mého okolí, takže mi Jednička přirostla k srdci už z vyprávění.

Kompletní výsledky ankety mezi nastupujícími prváky si budete moci přečíst v příštím čísle Jedničky a na fakulním webu.

jat

Fair Food Club – poctivě připravené jídlo v naší kantýně!

Od pondělí 9. října si můžete v kantýně 1. LF UK, která sídlí ve dvoře u knihovny – Ústav vědeckých informací, vchod z ulice Pod Větrovem –, vychutnat poctivé jídlo pro tělo i duši :) Novým provozovatelem se stal totiž oblíbený Fair Food Club!

Fair Food Club nabízí domácí kuchyni, která je založena na lahodném koření a čerstvých bylinkách, jež vnášejí do připravovaných pokrmů nádech exotiky. Přijďte ochutnat čerstvě upečené croissanty nebo housky plněné šunkou, domácím sýrem a zeleninou, čerstvě pomazánky, zeleninové i ovocné saláty.

Denně si budete moci vybrat ze dvou druhů polévek – vegetariánské a masové –, které nejsou zahušťovány moukou ani dochucovány umělými dochucovadly. Podávané pokrmy budou tedy vhodnou alternativou i pro lidi s intolerancí lepku nebo s jinými potravinovými alergiemi. Specialitami Fair Food Clubu jsou čerstvě pečený gruzínský sýrový koláč chačapuri, ethnosendviče s originálními náplněmi nebo hummus. Chybět nebude ani fair trade bio káva z pražírny mammacoffee a vynikající domácí dorty. Za cca 85–100 Kč si poskládáte menu, kterým se plně nasytíte :) Těšíme se na vaši návštěvu!

red

Rock, bejbypank a osvěta nás pořád baví!

A zase jsme si to užili! Prázdniny s hudebním festivalem Rock for People (R4P), jenž se konal v červenci v Hradci Králové, a bejbypankovým Kefírem, který začátkem září hostil areál zámku Kačina, jsou na Jedniče prostě už klasika. Nejenže nás baví muzika, ale především náš osvětový program baví rockery a malé pankáče. Ohlasy studentů hovoří za vše :)

Lucie Svobodová, 6. ročník VL

Na R4P mě zaujalo zapálení jednoho rockového fanouška. Z dotazu na to, jak by pomohl kamarádovi, který to přehnal s alkoholem a drogami, rozehrál celou situaci od první pomoci při křečích přes přístup k bezvědomému až po 10minutovou resuscitaci ve 30stupňovém vedru – a navíc zapojil náhodné kolemjdoucí návštěvníky festivalu. Víc takových akčních lidí! Doufáme, že je potkáme, pokud by se nám něco stalo.

Luboš Trojan, 6. ročník VL

Na letošním R4P mě překvapilo, že se u našeho stánku zastavovali záchranáři a zjišťovali, zda vyučujeme první pomoc správně (všichni byli na konci spokojeni). Na druhé straně se u nás zastavilo i pár dobrovolných hasičů, kteří měli nečekaně

velké nedostatky v dané problematice.

Kromě první pomoci měli návštěvníci velký zájem o měření CO ve vydechaném vzduchu a o odvykání od kouření. Vizually – a posléze prakticky – návštěvníky nejvíce přitahovaly silikonová prsa a šourky neziskovky Loono.

Adam Charvát, Loono

Musím říct, že mě překvapilo nebývalý zájem rockerů o své zdraví. Je pravda, že k našemu stánku nejčastěji chodili, protože je zajímavé, proč na zemi leží figuríny a proč máme na stole vystavená prsa. Když už ale přišli a zjistili, že se mohou dozvědět spoustu zajímavostí ze světa medicíny, neodcházeli, naopak se tasili s nejrůznějšími dotazy. Otázky typu „Proč děláte ve zdravotnictví, když je to jeden velký podfuk?“ nebo „Mamograf mě spíš zabije, než aby mě zachránil, co?“ sice překvapily, ale jinak všechno dopadlo výborně a návštěvníci od nás odcházeli moudřejší :)

Richard Vaněk, 3. ročník VL

Festival Kefír byl super, překvapilo mě, kolik za námi přišlo lidí. Zajímavé bylo, že děti většinou dávaly medvědkovi injekci, kam se jim zachtělo, a fonendoskop zase často přikládaly obráceně :) Občas se snažily být od plyšáka, respektive od nás „doktorů“ co nejdál :)

Kamila Abrahamová, 3. ročník VL

Bejbypankový festáček byl bezvadný, měli jsme plné ruce práce, ale i tak se našel čas na pár live písniček Vypsané fiXy. Plyšového medvídky jsme přizpůsobili tématice festivalu a pak už jsme se skoro nezastavili. Děti byly moc šikovné a samozřejmě nepochybují o tom, že o náš stánek měly zájem především proto, aby se něco dozvěděly, a ne kvůli slíbenému pexesu :)

Michaela Trojanová, 5. ročník ZL

Na Kefír jsem se rozhodla jet, protože mě zaujal jeho koncept – rodiče si můžou poslechnout svou oblíbenou hudbu a nemusí si dělat starosti s hlídáním ratolestí. Na děti zde totiž čeká nepřeberné množství zábavy, k níž patřil i náš neustále plný stánek. Přestože čištění zubů nepatří mezi nejpulárnější činnosti, děti se vždy s nadšením ujímaly kartáčku a velmi mě překvapilo, jak jim čištění šlo. Také jsem se věnovala školení rodičů a potěšilo mě, že měli o ústní hygienu velký zájem a že mi pokládali tolik podnětných dotazů. Festival na mě velmi zapůsobil a určitě se za „živou kulturu“ na Kačinu ještě někdy vydám.

Velký dík patří panu děkanovi za podporu, neziskovce Loono a asociaci IFMSA CZ s projektem Nemocnice pro medvídky za spolupráci a všem nadšeným studentům a absolventům za šíření osvěty i skvělou reprezentaci fakulty! Těšíme se zase za ro(c)k! jat

Fotky z obou akcí si můžete prohlédnout na facebooku: www.facebook.com/11fuk/photos_stream?tab=photos_albums

Vzpomínka na profesora Jiřího Mazánka

Po krátké nemoci a velmi neočekávaně nás letos 26. června ve věku 74 let opustil pan profesor MUDr. Jiří Mazánek DrSc., emeritní přednosta

Stomatologické kliniky. Česká stomatologie a maxilofaciální chirurgie v něm ztratila velmi pracovitěho a skromného velikána. Dovolte mi proto

tuto krátkou lidskou připomínku.

27. 6. začala ranní porada naší kliniky jako vždy v 7.15. Z toho, že je místo pana profesora Mazánka volné, jsem měl, když si to zpětně vybavuji, divný pocit. Normálně byl na klinice vždy přítomen již od 6.00 hodin a ranní hlášení velmi pozorně sledoval a ve

vyjatých chvílích dost často vtipně glosoval. Jeho nálada byla v posledních letech stále pozitivnější. A najednou prázdná židle. Kolegové mi však připomněli, že má být jako znalec přítomen soudnímu jednání v Kolíně, proto jsem tento pocit vytěsnil a řešení běžných problémů pracovního dne nás všechny plně pohltilo. O to větší a neuvěřitelně šokující byla zpráva, kterou mi oznámila plačící profesorova zdravotní sestra Eva, že pan profesor přechodí den po návratu z práce náhle zemřel. Jako všechny špatné zprávy se i tato šířila klinikou velmi rychle a všechny úkoly a starost o pacienty se uskutečnily jen jakousi profesionální setrvačností. Zpětně za to musím kolegům poděkovat. Každý si najednou uvědomil, jak velkým lidským, odborným, pracovním a etickým přínosem v jeho životě, a to nejen pracov-

ním, byla přítomnost pana profesora. Že odešla legenda. Člověk s velkým osobním charizmatem. Člověk, který v dnešní době plně zmateného, zkratkovitého jednání a myšlení, představoval pevně ukotvený bod. Člověk, pro něhož byli pacienti, Stomatologická klinika, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova i medicína obecně středobodem života.

I když jsem s ním v mnohém nesouhlasil a jako se vždy setkává a konfrontuje dravé mládí se zkušeným stářím, u chirurgů navíc podepřené velkým egem, nakonec mne a celé své okolí většinou dokázal – celým svým životem, jehož krédem bylo „pocitivá práce zmůže všechno“ – přesvědčit o své pravdě.

Bude nám opravdu hodně chybět...

René Foltán,

přednosta Stomatologické kliniky

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Cena Scientia pro K. Vlčkovou a P. Zemánkovou
Nadační fond Scientia, který oceňuje nejlepší vědecké práce studentů

1. LF UK, letos udělil dvě první místa. Vítězkou se stala postgraduální studentka Mgr. Kateřina Vlčková z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky, jejímž školitelem je doc. Jiří Vachtenheim. Cenu získala za soubor tří publikací věnujících se buněčné signalizaci v nádorových buňkách.

První místo získala také Mgr. Petra Zemánková z Ústavu biochemie a experimentální onkologie, která se v Laboratoři onkogenetiky vedené doc.

Zdeňkem Kleiblem zabývá bioinformatickou analýzou v prostředí Linux pro zpracování sekvenčních dat z masivního paralelního sekvenování.

klu

Stříbrná medaile Senátu pro J. Abrahámovou
Z rukou předsedy Senátu Parlamentu ČR Milana Štěcha obdržela prof. Jitka Abrahámová, primářka

Onkologické kliniky 1. LF UK a Thomayerovy nemocnice, stříbrnou pamětní medaili Senátu za práci v oboru a příspěvi k dobré pověsti České republiky. Prof. Abrahámová vede Komplexní onkologické centrum, které je společným pracovištěm Nemocnice Na Bulovce, Všeobecné fakultní nemocnice a Thomayerovy nemocnice. Založila také Nadační fond onkologie pro 21. století a je autorkou a spoluautorkou mnoha monografií a odborných článků.

klu

Pamětní medaile J. Hlávky pro A. Pařízku
Prof. Antonín Pařízek z Gynekologicko-porodnické kliniky ve VFN získal Pamětní medaili Josefa Hlávky za dlouhodobou podporu

odkazu tohoto významného českého mecenáše. Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových ocenila mj. úsilí, které prof. Pařízek věnoval prosazení, zajištění instalace a organizaci odhalení pamětní desky Josefa Hlávky na budově Zemské porodnice.

„Ve spolupráci s nadací, vedením kliniky a vedením VFN jsem inicioval tvorbu bronzové desky na budově naší porodnice, abychom tak nejen připomínali nejslavnější dílo Josefa Hlávky v ČR, ale i osobnost největšího mecenáše české vědy, kultury a vzdělanosti,“ říká A. Pařízek.

klu

JEDNIČKA BLAHOPŘEJE

k červencovým a srpnovým výročím

prof. MUDr. Jarmile Procházkové, CSc.,
ze Stomatologické kliniky 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Jaromíru Křemenovi, CSc.,
z Ústavu biochemie a experimentální onkologie 1. LF UK

prof. MUDr. Davidu Jahodovi, CSc.,
z Ortopedické kliniky 1. LF UK a FN v Motole

doc. MUDr. Otakar Krejsovi, CSc.,
ze Stomatologické kliniky 1. LF UK a VFN

doc. Ing. Tomáši Navrátilovi, Ph.D.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN

doc. RNDr. Petru Bobovi, Ph.D.,
z Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Přemyslu Strejcovi, DrSc.,
z Ústavu soudního lékařství a toxikologie 1. LF UK a VFN

prof. Ing. Kyře Michalové, DrSc.,
z I. Interní kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Jaromíru Hradcovi, CSc.,
z III. Interní kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Pavlu Chalupovi, CSc.,
z Kliniky infekčních a tropických nemocí 1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce

pok

JEDNIČKA V MÉDIÍCH

↗ **Zátiší o 1. LF UK
s jejím děkanem prof. Aleksim Šedem**

Radio 1, 2. 8. 2017

↗ **Výzkum šíření nádorů**

Česká televize, ČT 24, 28. 7. 2017

↗ **Složitá léčba nemocných seniorů**

Česká televize, Události, 18. 8. 2017

↗ **Anatomie nám dává nahlédnout
do skutečné tváře historie**

www.tribune.cz, 25. 7. 2017

↗ **Učitelé anatomie stárnou a nových je málo, hrozí
úpadek oboru, varuje lékařská fakulta**

Novinky.cz, 8. 9. 2017

↗ **Tým doktora Zacharova hlídá oběti
metanolové aféry**

Seznam.cz, 31. 8. 2017

Další mediální ohlasy najdete na www.lf1.cuni.cz/vnejsi-vztahy-o-nas?f=media

Elektronické informační zdroje (21)

Referenční manažer EndNote je nástrojem, který umožňuje sběr bibliografických záznamů o dokumentech (článcích z časopisů, knihách, kapitolách z knih apod.) a správu citací, které vygeneruje podle konkrétního citačního stylu (např. AMA, APA, Chicago, Vancouver) nebo citační normy (např. ISO 690). Celkově nabízí výběr z až 6000 citačních stylů. Citaci je možné vložit do textu vlastní práce a na konci textu se pak automaticky vytvoří požadovaná bibliografická reference (tzv. seznam použité literatury). Výhodou je, že uživatel může sdílet své bibliografické záznamy s ostatními kolegy. Další výhodou je import plných textů článků, pokud jsou předplaceny 1. LF UK, ve formátu PDF do kolekce uživatele. Tento manažer má i svou online verzi EndNote Basic. Záznamy z desktopové i online verze lze jednoduše synchronizovat a provést jejich deduplikaci. EndNote je možné nainstalovat do počítače s operačním systémem Windows nebo iOS. Více informací (instalaci, návod a informace o doprovodných materiálech) naleznete na webových stránkách Ústavu vědeckých informací uvi.lf1.cuni.cz/e-zdroje/citacni-manazery.

David Horváth, ÚVI

Caricaturae professorum nostrorum

V minulém vydání Jedničky jsme vám představili další kresbičku, kterou během studií vytvořil náš nedávný absolvent MUDr. Šimon Matějka a na níž originálně ztvárnil profesora Karla Smetanu, přednostu Anatomického ústavu.

Poznáváte, kdo je vyobrazen tentokrát? :)

Jednička

Bulletin 1. lékařské fakulty UK

Neprodejné, vychází jako dvouměsíčník.

Ročník: 5, číslo: 4/2017

Redakce: Zuzana Burianová,
Hana Dittrichová, Petra Klusáková,
Olga Pokorná, Mária Szabová,
Michal Španko, Jana Tlapáková,
Martin Vejražka

Grafické zpracování: Zuzana Kutíková

Fotografie a ilustrace:

archivy 1. LF UK a autorů příspěvků

Své dotazy či náměty můžete poslat na

e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz

ISSN 2336-4181

JEDNIČKA OBJEKTIVEM

Návštěvníci Festivalu vědy, který se uskutečnil začátkem září v Praze, se od našich studentů mohli dozvědět více např. o anatomii lidského těla.

Přednosta Ortopedické kliniky Ivan Landor odpovídal na otázky v červnovém díle cyklu Křeslo pro Fausta.

Na konci srpna se konaly seznamovací kurzy pro studenty prvních ročníků v Dobručicích.

ÚVN Praha, která patří ke špičkovým klinickým pracovištím spolupracujícím s naší fakultou, oslavila 21. září 5 let „fakultnosti“. Při této příležitosti se mj. sešli (zleva) děkan Aleksi Šedo, ředitel nemocnice Miroslav Zavoral a ministr obrany Martin Stropnický.

Adiktolog Adam Kulhánek (na snímku vlevo) přednášel na XIV. ročníku konference PPRCH 2017 v Purkyňově ústavu.

Eva Soubustová, tajemnice 1. LF UK, zahájila jako host zářijového Křesla pro Fausta nový akademický rok.